MPSCKEEDA

UPSC, MPSC, COMBINE गट ब गट क, तलाठी, पोलीस भरती

एकच ॲप – अनलिमिटेड अभ्यासक्रम, अनलिमिटेड सराव!

संपूर्ण नोट्स +
अनलिमिटेड TEST सिरीज

टॉपिकनुसार नोट्स + PYQ

प्रत्येक विषयाच्या टॉपिकनुसार नोट्स + टॉपिकचे

100 PYQ प्रत्येक विषय

LIVE + कोणत्याही वेळेत टेस्ट सिरीज

टॉपिकनुसार, प्रत्येक टॉपिकचे 25 प्रश्नांचे

50 संच ऑल महाराष्ट्र रँकिंग

मिनी मॉक टेस्ट

संपूर्ण विषय किंवा कोणतेही दोन विषय
• 25 प्रश्न

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

फुल मॉक टेस्ट

संपूर्ण पेपर स्वरूपात

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

दिवाळी ऑफर

₹499 / एक वर्ष

किंवा

₹99 प्रति महिना

आत्ताच डाउनलोड करा

JOIN NOW • MPSCKEEDA APP

Google Play Store वर उपलब्ध • या पानावर कुठेही टॅप करा

✱ चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ ✱

चालू घडामोडी — ५ नोव्हेंबर २०२६ : राष्ट्रीय, महाराष्ट्र, अर्थव्यवस्था, विज्ञान, संरक्षण, नियुक्त्या, आंतरराष्ट्रीय, क्रीडा व महत्त्वाचे दिवस — परीक्षाभिमुख मुद्दे. पिवळ्या रंगातील माहिती व 'परीक्षा मुद्दा' चौकटी विशेष लक्षात ठेवा.

1 राष्ट्रीय घडामोडी

1 केंद्राकडून राज्यांना ₹1,09,019 कोटींचा कर हस्तांतरण हप्ता — 5 दिवस आधी

- वित्त मंत्रालयाने नियमित **कर हस्तांतरण (tax devolution)** हप्ता **₹1,09,019 कोटी** 5 नोव्हेंबरलाच दिला (नियोजित तारीख 10 नोव्हें.) — सणासुदीचा काळ व राज्यांचा भांडवली खर्च वाढवण्यासाठी.
- सर्वाधिक वाटा — **उत्तर प्रदेश**, त्यानंतर **बिहार**; सर्वात कमी — **सिक्कीम**. हस्तांतरित रक्कम 'untied' — राज्ये स्वेच्छेने खर्च करू शकतात.

★ **परीक्षा मुद्दा:** कर हस्तांतरण — ₹1,09,019 कोटी; UP सर्वाधिक, सिक्कीम सर्वात कमी.

2 TRAI — उपग्रह संप्रेषण नेटवर्क प्रदाता (SCN) परवाना शिफारशी

- **दूरसंचार कायदा, 2023** च्या कलम 3(1)(b) अंतर्गत राष्ट्रीय स्तरावर **Satellite Communication Network Provider Authorisation** — कमाल **20 वर्षे** (20 वर्षांपर्यंत नूतनीकरण).
- स्पेक्ट्रम **प्रशासकीय पद्धतीने** (5 वर्षे + 2); **डायरेक्ट-टू-डिव्हाइस** सेवेला मार्ग; परवाना शुल्क — AGR च्या **8%**.

★ **परीक्षा मुद्दा:** SCN परवाना — दूरसंचार कायदा 2023; 20 वर्षे; AGR 8%.

* चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ *

3 BIS हॉलमार्किंग — 65 कोटींहून अधिक सोन्याच्या वस्तूंवर HUID

- **सोन्याचे अनिवार्य हॉलमार्किंग** 23 जून 2021 पासून (256 जिल्हे) — आता **392 जिल्हे**; 15 ऑक्टो. 2026 पर्यंत **65 कोटींहून अधिक** वस्तूंवर 6-अंकी **HUID**.
- चांदीचे हॉलमार्किंग ऐच्छिक; मात्र हॉलमार्क केलेल्या चांदीवर 1 सप्टें. 2025 पासून HUID बंधनकारक. सोन्यासाठी मानक — **IS 1417**.

★ **परीक्षा मुद्दा:** हॉलमार्किंग — 23 जून 2021; IS 1417; HUID.

4 कोळसा व खनिज — 9 वा महत्त्वपूर्ण खनिज लिलाव; खाण मंत्र्यांची 4 थी परिषद (गोवा)

- खाण मंत्रालयाची **महत्त्वपूर्ण व धोरणात्मक खनिज खाणींच्या ई-लिलावाची 9 वी फेरी** — **8 राज्यांतील 20 खाणी** (सर्वाधिक छत्तीसगड — 5); अन्वेषण परवाना (Exploration Licence) लिलावाची 3 री फेरी.
- **खाण मंत्र्यांची 4 थी परिषद** — **गोवा** (5–6 नोव्हें.); केंद्रीय कोळसा व खाण मंत्री **जी. किशन रेड्डी**.

केंद्रीय मंत्री जी. किशन रेड्डी

5 IMG — ₹1,100 कोटींहून अधिक CPSE मालमत्तांच्या मुद्रीकरणाची शिफारस

- सार्वजनिक उपक्रम विभागाच्या सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील **आंतर-मंत्रालयीन गटाने (IMG)** केंद्रीय सार्वजनिक उपक्रमांच्या (CPSE) अतिरिक्त जमीन/इमारतींच्या मुद्रीकरणाची शिफारस केली; व्यवहार सुलभकर्ता — **राष्ट्रीय जमीन मुद्रीकरण महामंडळ (NLMC)**.

* चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ *

6 AIIMS अवंतीपोरा (J&K) — OPD डिसेंबर 2026 पूर्वी

- आरोग्यमंत्री **जे. पी. नड्डा** यांचा आढावा: **OPD** डिसेंबर 2026 पूर्वी, IPD जुलै 2027, **MBBS** वर्ग 2027-28 सत्रापासून; उर्वरित बांधकाम मार्च 2027 पर्यंत.

7 अंबाला येथे 1857 च्या हुतात्म्यांचे स्मारक

- केंद्रीय गृहमंत्री **अमित शाह** यांच्या हस्ते **अंबाला (हरियाणा)** येथे **1857 च्या स्वातंत्र्यसंग्रामातील हुतात्म्यांच्या स्मारकाचे** उद्घाटन.

2 महाराष्ट्र

8 राज्य मंत्रिमंडळ निर्णय — 'अभय योजना-2026', वसतिगृह भत्ता दुप्पट

- मुख्यमंत्री **देवेंद्र फडणवीस** यांच्या अध्यक्षतेखालील बैठकीत 12 निर्णय: प्रलंबित वाहतूक ई-चलान दंडासाठी एकरकमी **'अभय योजना-2026'**.
- OBC, VJNT व SBC वसतिगृहांतील विद्यार्थ्यांचा मासिक निर्वाह भत्ता दुप्पट — विभागीय स्तर **₹1,500**, जिल्हा स्तर **₹1,300**.
- नागपूर (दाभा, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ) येथे **₹644.63 कोटींचे आंतरराष्ट्रीय कृषी सुविधा केंद्र**; दुष्काळग्रस्त **सुमारे 73 लाख शेतकऱ्यांच्या** खात्यांत ₹5,000 आगाऊ मदत जमा.

★ **परीक्षा मुद्दा:** अभय योजना-2026; वसतिगृह भत्ता ₹1,500/₹1,300; नागपूर ₹644.63 कोटी.

9 TRAI ड्राइव्ह टेस्ट — रत्नागिरी व मुंबई

- TRAI ने **मुंबई सेवा क्षेत्र** व **रत्नागिरी जिल्ह्यातील** मोबाइल नेटवर्क गुणवत्तेचे स्वतंत्र ड्राइव्ह टेस्ट (IDT) अहवाल प्रसिद्ध केले.

* चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ *

10 नागपूर — पाणलोट व्यवस्थापन मार्गदर्शक तत्त्वांवर तिसरी राष्ट्रीय सल्लामसलत

- **ICAR-NBSS&LUP, नागपूर** येथे (4–5 नोव्हें.) भूसंसाधन विभाग व राष्ट्रीय पर्जन्याधारित क्षेत्र प्राधिकरणातर्फे; जागतिक बँक सहाय्यित **REWARD** कार्यक्रम; पुढील टप्पा — **WDC-PMKSY 3.0**.

3 ऊर्जा व अर्थव्यवस्था

11 Bharat RE 2026 समारोप — 15 लाख कोटींची गुंतवणूक

- समारोप — उपराष्ट्रपती **सी. पी. राधाकृष्णन**; 135 देशांतील 75,000+ अभ्यागत.
- मंत्री प्रल्हाद जोशी: नवीकरणीय ऊर्जा क्षेत्रात दशकात **₹15 लाख कोटींहून अधिक** गुंतवणूक; सौर मॉड्यूल उत्पादन क्षमता **225 GW**+ — भारत जगात **दुसरा**.

12 PM सूर्य घर उत्कृष्टता पुरस्कार — भारतीय रेल्वे

- केंद्रीय मंत्रालयांमध्ये सर्वाधिक इमारतींचे सौरीकरण केल्याबद्दल **रेल्वे मंत्रालयाला** पुरस्कार — **12,495 इमारती** (79%), **351 MW** क्षमता.

13 SRI निधी — 824 MSME मध्ये ₹21,330 कोटी

- **स्वावलंबी भारत (Self-Reliant India) निधी**: 72 'डॉटर फंड्स'द्वारे **824 MSME** मध्ये ₹21,330 कोटी गुंतवणूक; **उद्यम** नोंदणी 10 कोटींच्या पुढे (37.6% महिला-मालकीचे) — **यशस्विनी अभियान**.

* चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ *

14 VB-G RAM G — चारा व पशुधन पायाभूत सुविधांसाठी 22 कामे

- ग्रामीण विकास व पशुसंवर्धन विभागांचा संयुक्त सल्ला: **VB-G RAM G कायदा 2025** (1 जुलै 2026 पासून; ग्रामीण कुटुंबाला **125 दिवस** रोजगार हमी) अंतर्गत 375 पैकी **22 कामे** चारा व पशुधनासाठी; किमान **5%** खर्च.

★ **परीक्षा मुद्दा:** VB-G RAM G — 125 दिवस; 22 चारा/पशुधन कामे.

4 विज्ञान व अंतराळ

15 2030 पर्यंत 'अवकाश कचरामुक्त' लक्ष्य — Base 1 सुविधा

- डॉ. **जितेंद्र सिंह** यांनी हैदराबादमध्ये स्टार्टअप **Cosmoserve Space** च्या **Base 1** सुविधेचे उद्घाटन केले (अंतराळ कचरा हटवणे, कक्षेत सर्व्हिसिंग); भारताचे अंतराळ अर्थव्यवस्था ≈**9 अब्ज डॉलर**, सुमारे **450** अंतराळ स्टार्टअप्स.

डॉ. जितेंद्र सिंह (संग्रहित)

16 तारकागुच्छ UBC 63 — प्रत्यक्षात दोन गुच्छ

- **गुवाहाटी विद्यापीठ** व **IIA** च्या संशोधकांनी ESA च्या **Gaia** माहितीवरून दाखवले की खुला तारकागुच्छ **UBC 63** हा **UBC 63A** (≈2.1 कोटी वर्षे) व **UBC 63B** (≈56.2 कोटी वर्षे) असे दोन गुच्छ आहेत.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ ✱

5 संरक्षण

17 'प्रलय' क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी

- DRDO ने **डॉ. APJ अब्दुल कलाम बेट (ओडिशा)** येथून अर्ध-बॅलिस्टिक (quasi-ballistic) **'प्रलय'** क्षेपणास्त्राची **वापरकर्ता मूल्यांकन चाचणी** यशस्वी केली — सेवेत समावेश लवकरच.
- विकास — **RCI (रिसर्च सेंटर इमारत), हैदराबाद**; उत्पादन भागीदार — **भारत डायनॅमिक्स लि. (BDL)**.

'प्रलय' चाचणी, 5 नोव्हें. 2026 (संरक्षण मंत्रालय)

★ **परीक्षा मुद्दा:** प्रलय — अर्ध-बॅलिस्टिक; RCI; BDL.

18 मलबार 2026 — INS सह्याद्री योकोसुकात

- INS सह्याद्री **योकोसुका (जपान)** येथे दाखल; **मलबार 2026** — भारत, जपान, अमेरिका, ऑस्ट्रेलिया यांच्या नौदलांचा सराव.

INS सह्याद्री (संग्रहित)

19 INS तरकश — मॉरिशस बंदरभेट; IPRD-2026 समारोप

- INS तरकशची **पोर्ट लुईस (मॉरिशस)** भेट — **192 वा आप्रवासी दिवस** (2 नोव्हें.) कार्यक्रमात सहभाग; मॉरिशस तटरक्षक दलासोबत EEZ देखरेख.
- इंडो-पॅसिफिक रिजनल डायलॉग 2026 चा समारोप — भारताचा सागरी दृष्टिकोन **MAHASAGAR**.

* चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ *

6 आंतरराष्ट्रीय

20 किंबर्ली प्रक्रिया — भारत अध्यक्ष; पूर्ण बैठक नवी दिल्लीत

- हिरे व्यापारासंबंधीच्या **किंबर्ली प्रक्रियेचे** 2026 चे अध्यक्षपद भारताकडे (तिसऱ्यांदा — 2008, 2019 नंतर); **लुआंडा (अंगोला)** येथे सल्लामसलत.
- KP पूर्ण बैठक — **भारत मंडपम**, 30 नोव्हें.–4 डिसें. 2026; थीम — 'Confidence, Compliance and Credibility'.

★ **परीक्षा मुद्दा:** किंबर्ली प्रक्रिया — भारत अध्यक्ष 2026; पूर्ण बैठक भारत मंडपम.

7 क्रीडा व निकाल

21 आशियाई चॅम्पियन्स ट्रॉफी — भारताचे विक्रमी सहावे विजेतेपद

- **मोहाली** येथील अंतिम सामन्यात भारताचा **जपानवर 4-1** विजय — स्पर्धेत अपराजित; विक्रमी **6 वे** ACT विजेतेपद (गतविजेता म्हणून राखले).
- गोल: शिलानंद लाक्रा (अखेरचा आंतरराष्ट्रीय सामना), दिलप्रीत सिंग, जुगराज सिंग इ.; कांस्य — **मलेशिया** (कोरियावर 5-2). कर्णधार — **हरमनप्रीत सिंग**, प्रशिक्षक — क्रेग फुल्टन.

कर्णधार हरमनप्रीत सिंग (संग्रहित)

★ **परीक्षा मुद्दा:** ACT — भारत 6 वे विजेतेपद; 4-1 जपान; मोहाली.

* चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ *

22 आशियाई पॅरा गेम्स 2026 — भारताची विक्रमी 114 पदके

- **आइची-नागोया (जपान)** येथील आशियाई पॅरा गेम्समध्ये भारत — **114 पदके** (30 सुवर्ण, 35 रौप्य, 49 कांस्य); 5 जागतिक विक्रम. पंतप्रधानांनी 5 नोव्हें. खेळाडूंचा गौरव केला.

★ **परीक्षा मुद्दा:** आशियाई पॅरा गेम्स — 114 पदके (30 सुवर्ण).

23 UPSC — नागरी सेवा मुख्य परीक्षा 2026 व NDA-I 2026 निकाल

- UPSC ने **नागरी सेवा (मुख्य) परीक्षा 2026** चा निकाल (मुलाखतीसाठी पात्र उमेदवार) व **NDA व नौदल अकादमी परीक्षा (I) 2026** चा अंतिम निकाल जाहीर केला.

24 5 नोव्हेंबर — जागतिक त्सुनामी जागरूकता दिन

- संयुक्त राष्ट्र आमसभेने **2015** मध्ये घोषित; भारतात **INCOIS, हैदराबाद** येथे त्सुनामी पूर्वसूचना केंद्र.

* चालू घडामोडी नोट्स : ५ नोव्हेंबर २०२६ *

★ झटपट उजळणी

मुद्दा	उत्तर
कर हस्तांतरण हप्ता	₹1,09,019 कोटी (5 दिवस आधी)
प्रलय	अर्ध-बॅलिस्टिक; RCI हैदराबाद; BDL
मलबार 2026	योकोसुका, जपान; भारत-जपान-अमेरिका-ऑस्ट्रेलिया
ACT 2026 विजेता	भारत (6 वे विजेतेपद) 4-1 जपान
आशियाई पॅरा गेम्स 2026	114 पदके (30 सुवर्ण)
किंबर्ली प्रक्रिया अध्यक्ष 2026	भारत (तिसऱ्यांदा)
अभय योजना-2026	महाराष्ट्र — वाहतूक ई-चलान दंड सवलत
सौर मॉड्यूल क्षमता	225 GW+; जगात दुसरा

छायाचित्र श्रेय (Image credits) — Wikimedia Commons

G. Kishan Reddy in 2025.jpg — President's Secretariat (GODL-India); Shri Jitendra Singh Minister of for Personnel, Public Grievances & Pensions (cropped).jpg — Ministry of Personnel, Public Grievances and Pensions (GODL-India); DRDO successfully conducted flight test of Pralay ballistic missile on November 5, 2026.jpg — Ministry of Defence (GODL-India); INS Sahyadri (F49) at sea.jpg — Indian Navy (GODL-India); Harmanpreet Singh in August 2024 with his Paris Olympics bronze medal.jpg — Prime Minister's Office (GODL-India). छायाचित्रे केवळ ओळखीसाठी; काही संग्रहित (file) छायाचित्रे आहेत.